

Kulturarv Östergötland

NR 3 2012

Bloggar för kulturarv

Om man inte vill investera i en hemsida finns det andra och enklare sätt att få ut sin information på Internet. Att skapa en blogg för att snabbt kunna kommunicera blir allt vanligare. På Östergötlands museum har arkeologerna en egen blogg och i projektet "Nätkreativ" ges mellanstadieelever möjlighet att blogga gemensamt. Läs mer om bloggar i årets tredje nyhetsbrev från Kulturarv Östergötland. Och kom ihåg att anmäla er till höstens Kulturarvsdag som infaller den 29 november!

Bloggar av arkeologer och mellanstadieelever

Att blogga har blivit ett sätt för arkeologerna på Östergötlands museum att snabbt kunna nå ut med sina resultat. På bloggen Arkeologi i Östergötland skriver arkeologerna om aktuella grävningar och projekt. Under hösten har vi kunnat följa arbetet med en undersökning på Frimis parkering i Linköping och en utgrävning vid Linköpings slott. Följ bloggen [här](#).

Många barn och unga är ständigt uppkopplade, via mobiltelefon och dator. I projektet "Nätkreativ! – Bloggande & nätvett för mellanstadiet" undersöks metoder för att öka mellanstadieelevers nätvett och bidra till ett varaktigt medvetet nätanvändande. Ett syfte är också att barn och unga ska kunna göra kulturen till sin egen och interagera med det kulturarv som finns bevarat på museer, både vad gäller konst och samhälle. I projektet blir museer en alternativ lärandemiljö för deltagande elever. Genom att använda sociala medier och skrivande som redskap, deltar eleverna i diskussioner och övningar som utvecklar deras kritiska och etiska tänkande samt ökar deras digitala medvetenhet. Tre mellanstadielklasser deltar och har nu varsin klassblogg. Projektet genomförs som ett utvecklingsprojekt under hösten 2012 vid Östergötlands museum och Datamuseet IT-ceum och går att läsa mera om [här](#).

Arkeolog i fält.

Bild: Östergötlands museum

Boka in Kulturarvsdagen

Torsdagen den 29 november infaller höstens Kulturarvsdag. Vi träffas på Östergötlands museum för att få oss östgötskt kulturarv till livs. Kulturarvsdagen arrangeras denna gång tillsammans med Bildningsförbundet Östergötland. Dagen innehåller bland annat intressanta kortföreläsningar om Biskop Brask, Medeltidscentrum Söderköping och Malexanders hembygdsförening. Dessutom kommer Alexander Bengtsson från Expo att berätta om hur kulturarv kan användas som propaganda och hur vi kan förhålla oss till det. Läs mer i inbjudan [här](#) och glöm inte att anmäla dig till Kulturarvsdagen senast den 15 november.

Digitaliserade fotografier och kartor

Ett stort arbete sker i landet med att digitalisera bilder av olika slag. Riksarkivets stora samlingar har blivit mer tillgängliga och för alla som gillar gamla kartor finns en databas för de äldsta storskaliga kartorna i Sverige. I databasen GEORG finns även Östergötland representerat, med kartor från 1600-talets mitt. Leta efter östgötska kartor [här](#). Även lokalt i länet fortsätter digitaliseringsarbetet. I till exempel Söderköping har S:t Ragnhilds Gille lagt ut ca 15 000 bilder, bland annat Emils Ströms fotografier från Söderköping och tidigt 1900-tal. Titta på gamla fotografier från Söderköping [här](#).

Tips och råd

Ibland behöver vi handfasta råd för att vi på bästa sätt ska kunna ta hand om och förvalta kulturarv. Statens fastighetsverk delar med sig av sina tips för skötsel av känsliga miljöer och föremål. På verkets hemsida finns konkreta skötselanvisningar och praktiska råd samlade. Här

Bloggprojekt med nätvett.

Bild: Östergötlands museum

Kulturarvsdagen i Motala i våras

Bild: Kulturarv Östergötland

kan vi få hjälp med höst- och vårstädningen i kulturhistorisk intressanta miljöer eller tips för att ta bort stearinfläckar och tejmärken. Följ länken [här](#) för att läsa fastighetsverkets vägledning.

Nya hemsidor

NFA, Norrköpings Föreningsarkiv, har en ny hemsida. Förutom att läsa om föreningsarkivets historik, stadgar och hur man blir medlem finns även goda råd för god arkivvård. För dem som behöver veta mera om vad som ska arkiveras och hur, finns arkivskemat att följa och tips om vad man behöver tänka på vid arkivering. Titta in på NFA:s hemsida [här](#).

Många av länets hembygdsföreningar har sett över sina hemsidor under året. En av dessa är Nykils Hembygdsförening. Föreningen bildades 1977, 1985 inköptes fastigheten Dalby och i maj var de värdar för Östergötlands hembygdsförbunds årsmöte. Titta på bilder från mötet [här](#).

Torpen på nätet

Projektet Torpen på nätet har fortsatt under hösten. Flera hembygdsföreningar har under sommaren varit ute i fält och inventerat torplämningar. Syftet är att lägga ut föreningarnas inventeringar på Internet via Fornsök (FMIS). Mycket kunskap finns hos föreningarna som på detta sätt sprids och tas tillvara på nationell nivå. Förra årets kurs har resulterat i att till exempel Landeryds hembygdsförenings inventeringar återfinns i Fornsök. Malexanders hembygdsförening har deltagit i år och det går att följa föreningens inventeringsarbete på deras hemsida. Läs om Malexanders arbete [här](#). Vilka torp och torplämningar som finns registrerade i Fornsök i din närhet går att söka [här](#).

Digitala broar

Ett projekt i vardande handlar om att tillgängliggöra källmaterial för skolan. Arbetsnamnet är Digitala broar och genom att skapa en plattform för lokal forskning med material från arkiv, museer, bibliotek och universitet med flera vill vi erbjuda en möjlighet för elever att arbeta med lokalhistoria. I samarbete med Södra skolan i Motala påbörjas nu arbetet med en hemsida. Tanken är också att elevernas arbete ska kunna redovisas på hemsidan och på så sätt byggs den ut med nytt material.

Övrigt

På Kulturarv Östergötlands hemsida sker just nu en hel del uppsnygningsarbete. Dels har vi, med utgångspunkt i den utvärdering som vi gjorde i våras, börjat se över hur framsidan kan göras tydligare, dels är det fortfarande material från den gamla sidan som vi vill ska finnas kvar och då behöver lite ansiktslyftning innan det platsar! Nu har till exempel många av personporträtten gått igenom, liksom alla tidigare Kulturarvsdagar. Läs ett levnadsöde [här](#).

Nyhetsbrevet från Kulturarv Östergötland kommer tre till fyra gånger per år. Vill ni få påminnelser oftare om vad som är på gång kan ni gilla oss på Facebook! [Här](#) kommer ni till Facebooksidan.

Tipsa oss!

Vi försöker att hålla hemsidans alla länkar uppdaterade och fräscha, men ibland hinner vi inte riktigt med... Om du hittar en trasig länk via Kulturarv Östergötlands hemsida så kontakta oss! Vi vill också gärna få in tips om nyheter som rör Östergötlands kulturarv och som vi kan lägga på hemsidan; det kan handla om databaser eller en blogg, en ny eller uppdaterad hemsida eller ett nystartat projekt till exempel! Tveka inte att [kontakta](#) oss!

Detalj av karta från Tingstad
Bild: Riksarkivet

Vid kanalen, Söderköping.
Bild: Emil Ström

Biblioteket på Löfstad slott.
En svårstädd miljö.
Bild: Östergötlands museum

Landeryds hembygdsförening
inventerar en torplämning.
Bild: Lars Andersson

www.kulturarvostergotland.se

Redaktör.....Tova Sylvan
tova.sylvan@ostergotlandsmuseum.se
Grafisk form.....Charlotte Fahlén